

Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2020

Από τον Οκτώβριο του 2020, στα πλαίσια της εξασφάλισης κλίματος ηρεμίας και αποφυγής προκλήσεων, η Τουρκία απέσυρε στις 4/10/2020 το γεωτρύπανο **YAVUZ** από την παράνομη δραστηριότητα στην Κυπριακή ΑΟΖ, το οποίο ελλιμενίσθηκε έκτοτε στο λιμάνι του TASUCU όπου και παραμένει μέχρι σήμερα.

Ίσως όμως θα ήταν χρήσιμο να δούμε που βρίσκονται και ποια είναι η δραστηριότητα και των άλλων γεωτρητικών και γεωφυσικών σκαφών της Τουρκίας μέχρι σήμερα, τα οποία στο παρελθόν είχαν δημιουργήσει προβλήματα και να προσπαθήσουμε να εκτιμήσουμε πιθανόν μελλοντικές κινήσεις, εν όψει της συνδιάσκεψης του NATO στις 14/6/21 και της αντίστοιχης της συνόδου της Ε.Ε στο τέλος του μήνα.

A. Γεωφυσικό σκάφος BARBAROS HAYREDDIN PASA

Παράλληλα με το YAVUZ, τον Ιανουάριο του 2021, η Τουρκία απέσυρε και το ερευνητικό σκάφος BARBAROS HAYREDDIN PASA από την παράνομη δραστηριότητα του σε περιοχή που όριζε η NAVTEX 1378/20, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας ήταν εντός της Κυπριακής ΑΟΖ. Η έρευνα μέσα στην περιοχή αυτή φάνηκε να μην ολοκληρώθηκε, διότι δεν κάλυψε όλη την περιοχή που προσδιόριζε η πιο πάνω σχετική NAVTEX.

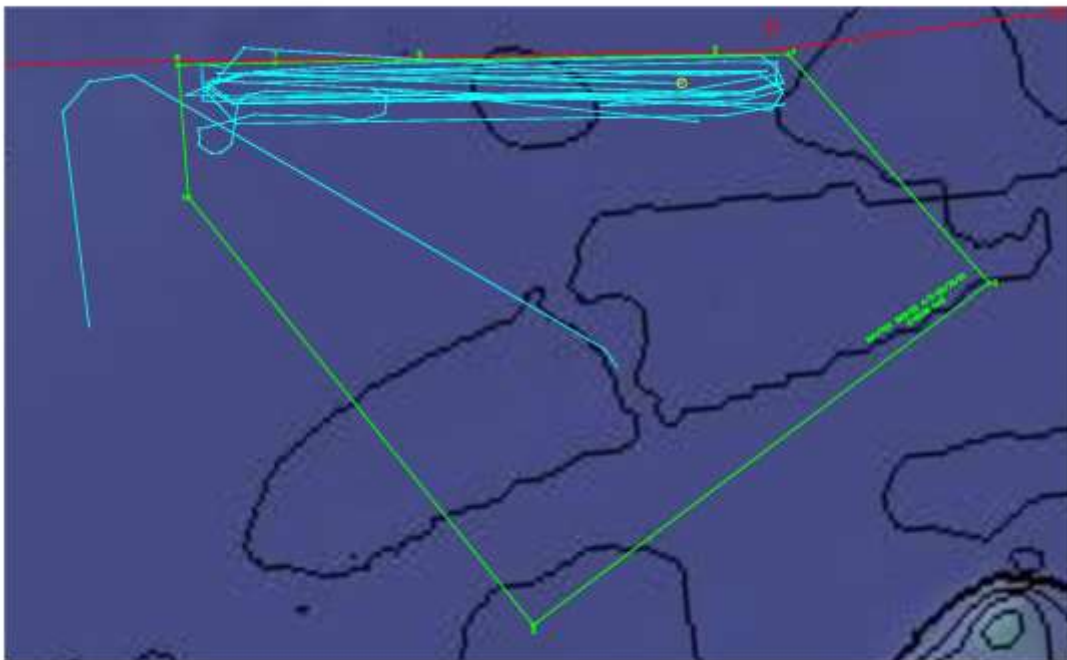
Έτσι το σκάφος αφού αποσύρθηκε και ελλιμενίσθηκε μέχρι τις 17/2/2021 στο λιμάνι του TASUCU, αναχώρησε από την περιοχή στις 18/2/2021 με προορισμό την TUZLA της Κωνσταντινούπολης, όπου έφθασε στις 21/2/2021. Εκεί παρέμεινε για επισκευές και συντήρηση σύμφωνα με τις επίσημες Τουρκικές ανακοινώσεις.

Εντελώς απρόοπτα και χωρίς καμιά ειδοποίηση, το σκάφος αναχώρησε από το λιμάνι της TUZLA, όπου παρέμεινε συνολικά περίπου δύο μήνες (21/2-15/4) και άρχισε να κινείται εκ νέου από τις 15/4 με κατεύθυνση Νότια προς την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Στις 18/4 το σκάφος έφθασε και αγκυροβόλησε στο λιμάνι του TASUCU. Χωρίς να κάνει οποιοδήποτε ερευνητικό έργο, αφού παρέμεινε μέχρι τις 27/4 (περίπου 10 ημέρες), στις 28/4 ξεκίνησε πάλι πορεία Βόρεια προς τον Εύξεινο Πόντο, όπου έφθασε στις 2/5 και αγκυροβόλησε στο λιμάνι του FİLYOS. Τότε σταμάτησε και η εκπομπή σήματος η οποία εμφανίσθηκε εκ νέου στις 8/5 για μια ημέρα, που έδειξε ορισμένες κινήσεις γύρω από το λιμάνι και μετά διεκόπη εκ νέου μέχρι τις 10/5.

Στις 11/5 εντοπίσθηκε να εκτελεί σεισμικό πρόγραμμα μέσα στην περιοχή που όριζε η σχετική εκδοθείσα NAVTEX 369/21 συνολικής έκτασης 8.130 τετρ. χλμ. για προβλεπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι 26/10/2021. Έκτοτε καταγράφηκαν ορισμένα ερευνητικά προφίλ που εκτελεί το σκάφος, αλλά κατά την διάρκεια καταγραφής του σήματος, παρατηρούνται σημαντικά κενά που το σκάφος δεν εκπέμπει.

Η χαρακτηριστική περιοχή της NAVTEX στον Εύξεινο Πόντο καθώς και χαρακτηριστικά των ερευνητικών προφίλ του προγράμματος φαίνονται στο σχήμα 1.

Σχήμα 1: Περιοχή της NAVTEX 369/21 (πράσινο) και τα σχετικά προφίλ (γαλάζιο).

B. Γεωφυσικό σκάφος ORUC REIS

Το ερευνητικό σκάφος ORUC REIS είχε μια διαφορετική δραστηριότητα, που αξίζει να μνημονευθεί.

Στις 22/12/2020 ανακοινώθηκε ότι θα συνεχίσει την έρευνα μέχρι τον Ιούνιο του 2021 σε μια περιοχή έκτασης περίπου 5.000 τετρ. χλμ. που όριζε η NAVTEX 1610/20, νοτιοανατολικά της Αττάλειας (Σχήμα 2).

Πράγματι αφού έμεινε στην Αττάλεια από τις 30/11/2020 μέχρι τις 22/12/2020 άρχισε το νέο ερευνητικό πρόγραμμα. Για τις πρώτες τρεις ημέρες (μέχρι τις 25/12) έκανε διάφορα δοκιμαστικά προφίλ και στις 26/12 άρχισε την διαγραφή

ερευνητικών προφίλ, σε μια διεύθυνση παράλληλα προς την δυτική πλευρά της περιοχής που όριζε η NAVTEX, με κατεύθυνση Νοτιοανατολική-Βορειοδυτική.

Στις 14/1 /2021 το σκάφος σταμάτησε και ελλιμενίσθηκε στο λιμάνι CIRALI. Μετά από παραμονή τεσσάρων ημερών στις 19/1 επανήλθε στην περιοχή και συνέχισε τις εργασίες του. Σταμάτησε εκ νέου την δραστηριότητα στις 27/1 και οδηγήθηκε στο λιμάνι της Αττάλειας. Ξεκίνησε εκ νέου στις 4/2/2021, μετά δηλαδή από οκτώ ημέρες, συνεχίζοντας την έρευνα στην ίδια περιοχή. Στις 15/2, ξαφνικά εκτέλεσε έρευνα σε ένα προφίλ ανατολικό χωρίς καμμιά συνοχή και στις 16/2 κατευθύνθηκε στο λιμάνι του DAMRE και συγχρόνως σταμάτησε και η εκπομπή του στίγματος.

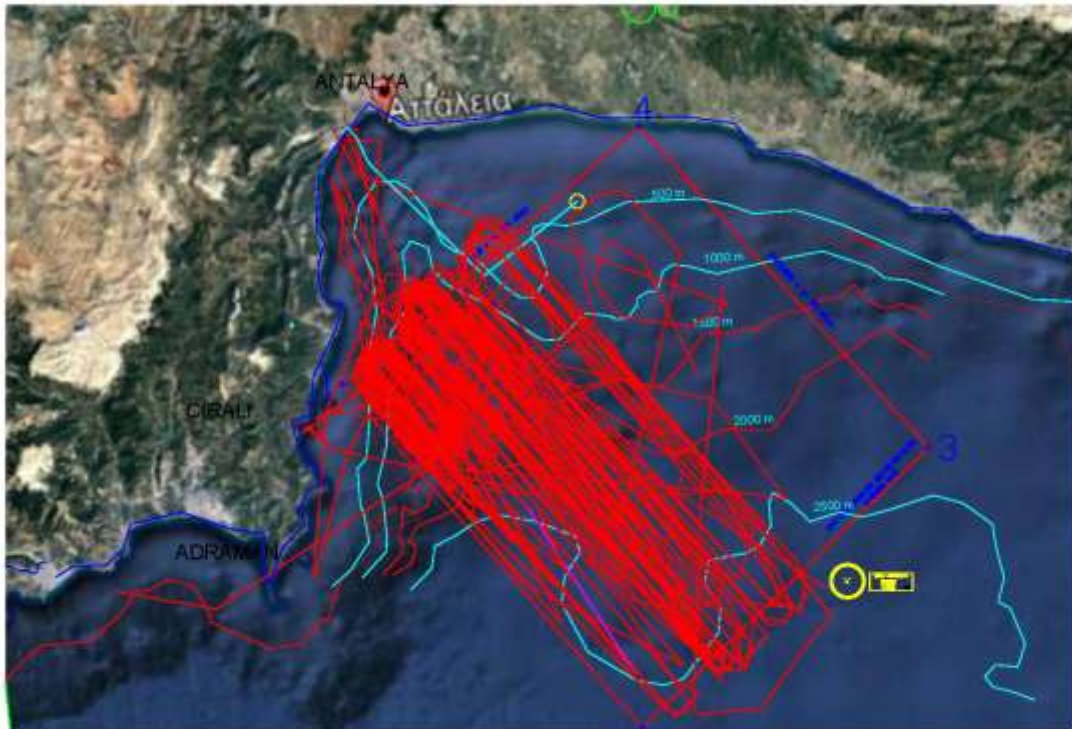
Το σκάφος εντοπίστηκε εκ νέου στις 22/2 να συνεχίζει το αρχικό πρόγραμμα, μέσα πάντα στην περιοχή της NAVTEX, κινούμενο προοδευτικά Βορειοανατολικά στην προσπάθεια προοδευτικής κάλυψης της περιοχής.

Στις 4/3 σταμάτησε και ελλιμενίσθηκε εκ νέου στο λιμάνι της Αττάλειας, από όπου ξεκίνησε εκ νέου στις 8/3 συνεχίζοντας. Από τις 11/3 ξεκίνησε την εκτέλεση ορισμένων παράξενων και διαφορετικών προφίλ, που έδειχναν ότι ίσως υπήρχε κάποιο πρόβλημα στην διαδικασία και στις 12/3 προσέγγισε εκ νέου το λιμάνι του CIRALI. Μετά από παραμονή πέντε ημερών στο πιο πάνω λιμάνι, από τις 18/3 συνέχισε την εκτέλεση του προγράμματος. Αλλά στις 24/3 οδηγήθηκε εκ νέου στο λιμάνι του CIRALI. Από τις 24/3 μέχρι τις 28/3 το σκάφος εκτελούσε διαδρομές πιθανώς δοκιμαστικές έξω από το πιο πάνω λιμάνι, τρέχοντας προφίλ χωρίς καμμιά συνοχή με το όλο πρόγραμμα. Μόνο στις 29/3 ξεκίνησε πάλι το παλιό πρόγραμμα.

Στις 6/4 άρχισε να εκτελεί έρευνα σε προφίλ πολύ απομακρυσμένα προς τα ανατολικά και έξω από την βασική περιοχή που μέχρι τώρα εστιαζόταν στο Δυτικό άκρο της NAVTEX. Με τον τρόπο αυτό συνέχισε την πορεία του και στις 7/4 ελλιμενίσθηκε για μια ακόμη φορά στο λιμάνι της Αττάλειας. Στην Αττάλεια έμεινε μέχρι τις 9/4. Στις 10/4 ξεκίνησε παραλιακή πορεία με κατεύθυνση Νοτιοδυτικά και κατέληξε στον κόλπο της πόλης ANTPAMAN.

Η νέα του εξόρμηση από το λιμάνι έγινε στις 10/4 μέσω της οποίας άρχισε να κινείται Νοτιοδυτικά, να εισέρχεται στην περιοχή ερευνών και να συνεχίζει την εκτέλεση του προγράμματος σε νέα προφίλ. Κατά την διάρκεια της νέας αυτής εξόρμησης και μέχρι τις 9/5/2021 παρατηρήθηκε μια συστηματικότερη εκτέλεση των προφίλ χωρίς διακοπές στη εκπομπή του σήματος προσδιορισμού θέσης AIS, σε όλο το μήκος της περιοχής της σχετικής NAVTEX. Ιδιαίτερα παρατηρήθηκε στις 7/5 μια εκτροπή από την κανονικότητα με έκτακτες κινήσεις για να

προετοιμαστεί σε νέα προφίλ δυτικότερα μέσα στην περιοχή. Στις 18/5 προσέγγισε το λιμάνι του ΑΚΔΕΝΙΖ, όπου μετά από παραμονή τριών ημερών περίπου, ξεκίνησε εκ νέου την εκτέλεση του προγράμματος από το σημείο που είχε σταματήσει στις 18/5. Μέχρι σήμερα συνεχίζει να εκτελεί με συνέπεια το σχετικό πρόγραμμα το οποίο σύμφωνα με την σχετική NAVTEX αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 21/6/2021 (Σχήμα 2).

Σχήμα 2: Περιοχή της NAVTEX 1610/20 (μπλε) και τα προφίλ του ORUC REIS (κόκκινο)

Η μέχρι σήμερα κινητικότητα του σκάφους, που για πρώτη φορά παρουσιάζει τόσες προσεγγίσεις σε λιμάνια κατά την διάρκεια εκτέλεσης ενός γεωφυσικού προγράμματος φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα 1:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΟΡUC REIS ΑΠΟ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2020							
A/A	ΑΠΟ	ΕΩΣ	ΗΜΕΡΕΣ	ΛΙΜΑΝΙ	ΔΟΚΙΜΕΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΩΡΙΣ ΣΤΙΓΜΑ
1	30/11	22/12	23	ΑΤΤΑΛΕΙΑ			
2	23/12	25/12	3		ΝΑΙ		
3	26/12	14/1	20			ΝΑΙ	
4	15/1	18/1	4	CIRALI			
5	19/1	27/1	9			ΝΑΙ	
6	28/1	3/2	7	ΑΤΤΑΛΕΙΑ			
7	4/2	16/2	13			ΝΑΙ	
8	17/2	17/2	1	DAMRE			
9	18/2	21/2	4				ΝΑΙ
10	22/2	4/3	11			ΝΑΙ	
11	5/3	7/3	3	ΑΤΤΑΛΕΙΑ			
12	8/3	12/3	5			ΝΑΙ	
13	13/3	17/3	5	CIRALI			
14	18/3	24/1	7			ΝΑΙ	
15	25/3	28/3	4		ΝΑΙ		
16	29/3	7/4	10			ΝΑΙ	
17	8/4	9/4	2	ΑΤΤΑΛΕΙΑ			
18	10/4	10/4	1	ADRAMAN			
19	11/4	9/5	29			ΝΑΙ	
20	10/5	18/5	9				
21	19/5	21/5	3	ADKENIZ			
22	22/5	4/6	14			ΝΑΙ	
		ΣΥΝΟΛΟ	187				

Πίνακας 1 : Κινήσεις του ΟΡUC REIS από 30/11/20 μέχρι σήμερα

Γ. Γεωφυσικό σκάφος ΣΚΑΦΟΣ TUBITAK MARMARA

Με την νέα ΝΑΥΤΕΧ 446/21 που εξέδωσε η Τουρκία, ορίσθηκε μια νέα περιοχή μεταξύ Σάμου και Χίου, έκτασης 2.550 τετρ. χλμ. και αναγγέλθηκε ότι ένα νέο σκάφος, το R/V TUBITAK MARMARA, θα εκτελέσει ένα ερευνητικό πρόγραμμα από 31/5 έως 10/6/ 21. Το σκάφος αυτό όπως και το DENAR – 2 δεν κάνουν κυρίως έρευνα για υδρογονάνθρακες όπως τα δύο προηγούμενα, αλλά μπορούν να κάνουν όλες τις υπόλοιπες γεωτεχνικές εργασίες, όπως δειγματοληψία βυθού, έρευνα με ηχοβολιστικά, sparker, side scan sonar κλπ. και είναι αντίστοιχα του Ελληνικού σκάφους ΑΙΓΑΙΟ που διαθέτει το ΕΛΚΕΘΕ (βλ. προδιαγραφές στο: <https://www.militaire.gr/tubitak-marmara-ploto-quot-mati-quot-parakoloythisis-kai-elegchoy-toy-aigaiou/>).

Σύμφωνα με πρόσφατη ανάρτηση του κ. Σταθακόπουλου “πρόκειται για ένα σκάφος που ανήκει στο ιδρυθέν το 1963, **Συμβούλιο Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας της Τουρκίας** (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu με αρχικά: TÜ.Bİ.T.A.K) του οποίου Συμβουλίου , σκοπός είναι ο ορισμός πολιτικής στους τομείς «επιστήμης, τεχνολογίας και καινοτομίας”. Θεωρεί την κίνηση αυτού του σκάφους σοβαρή και απειλή για την αμφισβήτηση της Ελληνικής υφαλοκρηπίδας,

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλη η περιοχή που ορίζει η σχετική NAVTEX βρίσκεται στα διεθνή ύδατα και σέβεται την αιγιαλίτιδα ζώνη των 6 ναυτικών μιλίων των Ελληνικών νησιών (Σχήμα 3).

Σχήμα 3: Περιοχή της NAVTEX 446/21(καφέ) και τα προφίλ του σκάφους TUBITAK MARMARA (μωβ)

Στην πιο πάνω περιοχή άρχισε από τις 2/6 να εκτελεί ένα ερευνητικό πρόγραμμα που φαίνεται στο σχήμα 3. Τα καταγραφόμενα προφίλ φαίνεται να υλοποιούνται εν γένει μέσα στην περιοχή της NAVTEX.

Παρατηρήθηκε βάσει της καταγραφής των θέσεων ότι το σημείο 24 εμπίπτει μέσα στην αιγιαλίτιδα ζώνη της Σάμου, χωρίς να μπορεί να προσδιορισθεί ακριβώς αν οφείλεται στην ανακρίβεια της μεθόδου ή στην εσκεμμένη παραβίαση για λόγους ελέγχου της Ελληνικής ετοιμότητας . Πάντως μέχρι σήμερα δεν έχει παρατηρηθεί ανάλογη παράβαση σε άλλο σημείο και η κίνηση δεν αξιολογείται ιδιαίτερα.

Η κίνηση του σκάφους προκάλεσε δημοσιεύματα στον τύπο στις 7/6 όπως αυτό (https://www.pentapostagma.gr/ethnika-themata/ellinotoyrkika/7016268_protofanes-sto-ikario-pelagos-tubitak-marmara), και αυτό <https://www.militaire.gr/to-tubitak-marmara-sto-ikario-pelagos-alla-emeis-kanoyme-oti-quot-koitame-alloy-quot/> σχετικά με έκτακτη κίνηση του στο

Ικάριο Πέλαγος. Προσεκτική παρατήρηση πάντως δείχνει ότι το σκάφος κινείται για την ώρα εντός της σχετικής NAVTEX και στα διεθνή ύδατα (Σχήμα3).

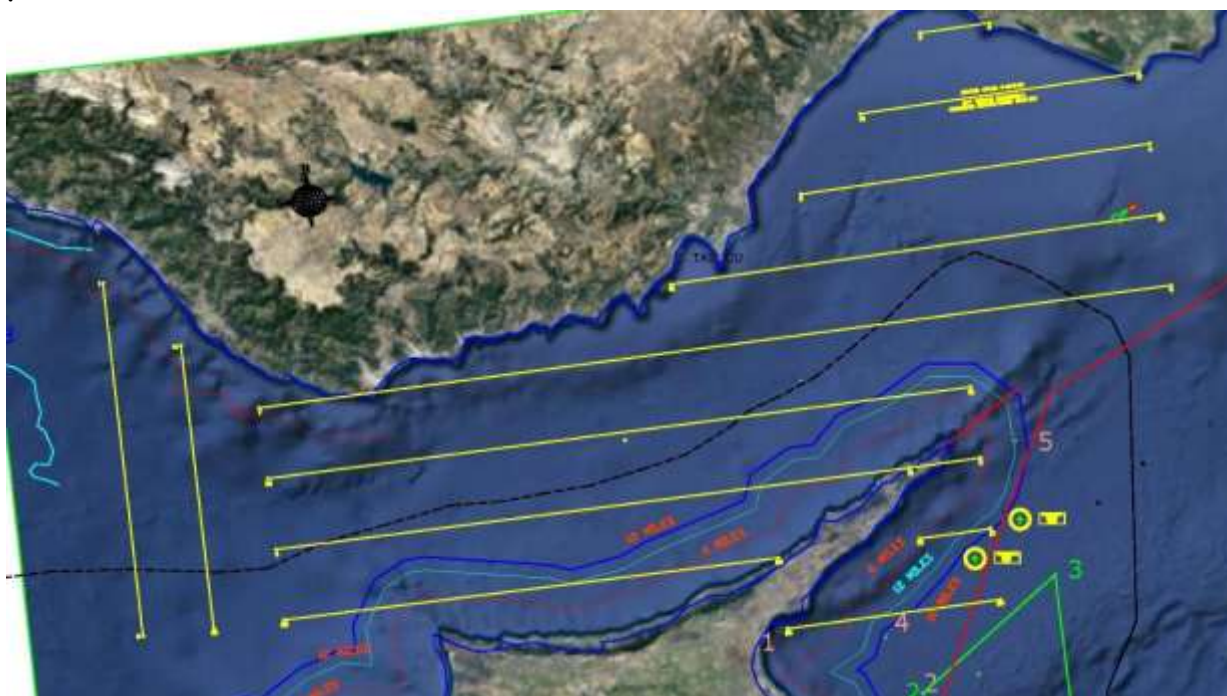
Δ. Γεωφυσικό σκάφος BILIM - 2

Το γεωφυσικό σκάφος BILIM-2, αφού έμεινε ελλιμενισμένο για μεγάλο χρονικό διάστημα στο λιμάνι του TASUCU, στις 27/11 κινήθηκε προς Κων/πολη και Εύξεινο μέχρι 25/12 , και μετά πάλι προς TASUCU, όπου παρατηρήθηκαν κινήσεις προς Μερσίνη και εκτός του λιμανιού του TASUCU και στο ERNTEMLI. Ξεκίνησε εκ νέου προς Κων/πολη στις 29/5/ 21, όπου βάσει της NAVTEX 459/21 θα εκτελέσει έρευνα στις περιοχές CANAKALE, στην θάλασσα του Μαρμαρά και στην είσοδο προς τον Εύξεινο Πόντο. Αυτή την στιγμή κάνει έρευνα Νοτιοδυτικά της Κων/πολης.

Ε. Αλιευτικό σκάφος AKDENIZ ARASTIRMA-1

Τελευταία ξεμύτισε και το αλιευτικό σκάφος (Fishery Patrol Vessel) AKDENIZ ARASTIRMA-1 (IMO: 9711004), το οποίο ναυπηγήθηκε το 2014 , είναι 65 t DWT, έχει βύθισμα 4 μέτρα και διαστάσεις 32μ.χ8,2μ.

Αυτό άρχισε να εκτελεί στην περιοχή βόρεια της Κύπρου ένα ερευνητικό πρόγραμμα (άγνωστο τι είδους), πάνω σε μερικά προφίλ (γραμμές), που έχουν κύρια διεύθυνση ΝΑ-ΒΔ, οι οποίες εξαγγέλθηκαν με την NAVTEX 474/21 με προβλεπόμενη διάρκεια από 4 έως 15/6/2021 και τα οποία φαίνονται στο σχήμα 4

Σχήμα 4: Ερευνητικά προφίλ των σκάφους AKDENIZ ARASTIRMA-1

Αν και το μέγεθος του σκάφους είναι μικρό, από τις φωτογραφίες φαίνεται ότι φέρει γερανό και ειδικό εξοπλισμό πόντισης γεωφυσικών μηχανημάτων. Είναι γνωστό ότι πολλά αλιευτικά σκάφη της Τουρκίας φέρουν ιδιαίτερο επιστημονικό εξοπλισμό, και καλόν είναι να υπάρχει μια παρακολούθηση των δραστηριοτήτων τους, όσον αφορά την πιθανή κίνησή τους σε περιοχές των Ελληνικών και Κυπριακών θαλάσσιων ζωνών.

Z. ΓΕΩΤΡΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΥΞΕΙΝΟ.

Με την NAVTEX 334/21, η Τουρκία όρισε μια περιοχή στον Εύξεινο Πόντο όπου ανακοίνωσε ότι θα εκτελέσει ευρύ γεωτρητικό πρόγραμμα 10 γεωτρήσεων, στα πλαίσια εκμετάλλευσης του ανακαλυφθέντος όπως εξαγγέλθηκε) μεγάλου κοιτάσματος αερίου (405 δις. κυβ. μέτρα) με την ονομασία SAKARYA OIL FIELD (Σχήμα 5).

Ως γνωστόν, το γεωτρητικό σκάφος FATIH, μετά από μια περίοδο ακινησίας, ξεκίνησε στις 29/5/2020 την κίνησή του προς τον Εύξεινο Πόντο και στις 1/6/2020 έφθασε στο λιμάνι της Τραπεζούντας όπου παρέμεινε μέχρι τις 16/7/2020.

Στις 17/7/2020 ξεκίνησε την πρώτη του γεώτρηση στην θέση TUNA-1 που είχε διάρκεια μέχρι τις 18/10.

Η Γεώτρηση TUNA-1 είναι αυτή μέσω της οποίας εντοπίστηκε το εξαγγελθέν μεγάλο κοιτάσμα φυσικού αερίου των συνολικά 405 δις. κυβ. μέτρων. Εν συνεχεία, αφού ελλιμενίστηκε μέχρι τις 5/11/20 στο λιμάνι του SAZKOY, στις 6/11 ξεκίνησε στην ίδια περιοχή την δεύτερη γεώτρηση στην θέση TURKALI-1. Η γεώτρηση αυτή αποτελεί την πρώτη επιβεβαιωτική γεώτρηση (appraisal) που με άλλες αντίστοιχου προσανατολισμού που θα επακολουθήσουν, θα περιχαρακώσουν το κοιτάσμα, για τον ακριβέστερο υπολογισμό των χαρακτηριστικών του, πριν την διαδικασία εκμετάλλευσης.

Στις 19/12 σταμάτησε να εκπέμπει το σήμα προσδιορισμού της θέσης του μέχρι τις 4/5/2021.

Από τα δημοσιεύματα έγινε γνωστό ότι κατά την διάρκεια του Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2021 το FATIH έκανε την δεύτερη επιβεβαιωτική γεώτρηση με την ονομασία TURKALI-2.

Στις 4/5 εμφανίστηκε στην θέση της νέας γεώτρησης AMASRA-1 (Σχήμα 6) που βρίσκεται βορειοανατολικά των προηγούμενων και σε μια απόσταση περίπου 21 ναυτικών μιλίων. Η γεώτρηση αυτή συνεχίστηκε μέχρι τις 21/8/2020. Ήδη

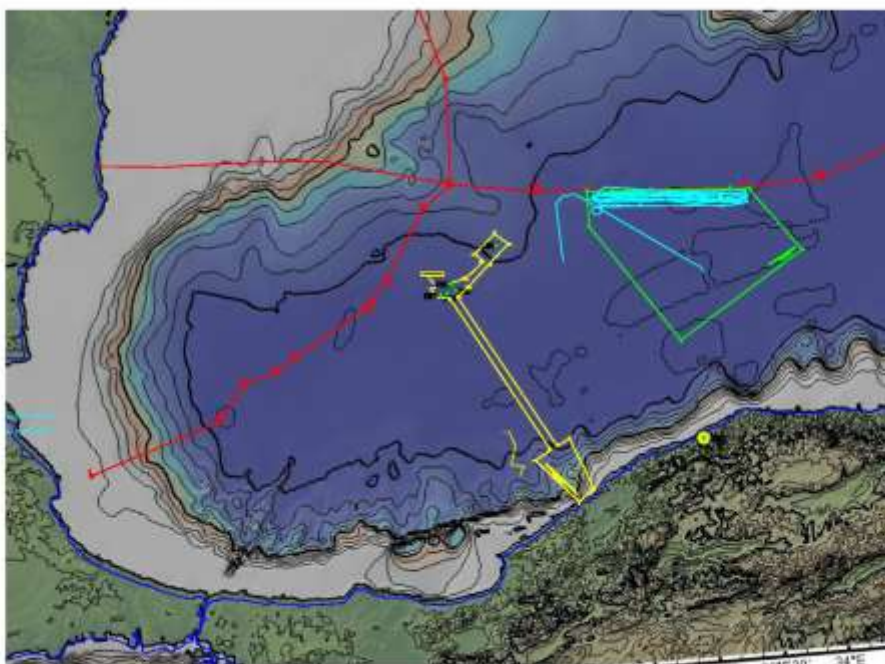
πρόσφατα στις 5/6/2021 ο Τούρκος Πρόεδρος εξήγγειλε στις ότι η γεώτρηση αυτή ανακάλυψε νέο κοιτάσμα αερίου 135 δις. κυβ. μέτρων.

Εν συνεχεία το γεωτρύπανο μετακινήθηκε εκ νέου Νοτιοδυτικά στην θέση της νέας γεώτρησης TURKALI-3, η οποία ξεκίνησε και προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στις 19/7/21 σύμφωνα με την σχετική NAVTEX.

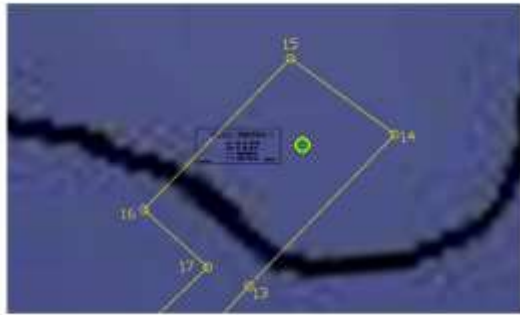
Στον Εύξεινο Πόντο, ξεκίνησε το γεωτρητικό του έργο και το πρόσφατα αγορασθέν γεωτρύπανο KANUNI. Από ότι αναφέρεται στα δημοσιεύματα, θα βοηθήσει το FATIH σε εργασίες completion και testing σε όλες τις γεωτρήσεις (προβλέπονται 10) στην περιοχή. Δηλαδή σε βοηθητικές γεωτρητικές εργασίες ελέγχου και ετοιμασίας των πηγαδιών για παραγωγή. Σήμερα βρίσκεται κοντά στην θέση TURKALI-2.

Στα σχήμα 6, 7 φαίνονται οι θέσεις των 5 γεωτρήσεων που έγιναν η και γίνονται σήμερα.

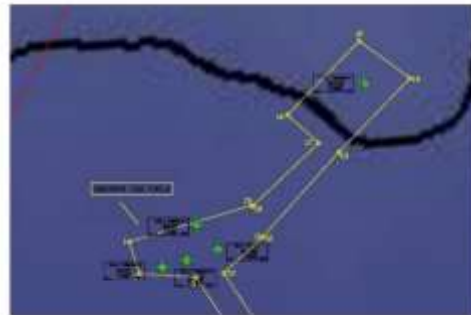
Στην ίδια περιοχή, αξίζει να αναφερθεί η σύντομη παρουσία ενός νέου ερευνητικού σκάφους, του DENAR-1 (ανάλογο του σκάφους ΑΙΓΑΙΟ που διαθέτει το ΕΛΚΕΘΕ), το οποίο καταγράφηκε να έχει μια δραστηριότητα στα Νοτιοδυτικά της περιοχής που όριζε η αρχική NAVTEX, αλλά δεν κατέστη δυνατόν να παρατηρηθεί όλη του η δραστηριότητα (κίτρινη μικρή γραμμή στα Νοτιοδυτικά της NAVTEX 334/21) (Σχήμα 5) και το οποίο αποχώρησε από την περιοχή στις 7/5/21 προς την Προποντίδα (Αρτάκη) όπου έφθασε στις 30/5.

Σχήμα 5: Περιοχή της NAVTEX 334/21 (κίτρινο) που εκτελείται το γεωτρητικό πρόγραμμα της Τουρκίας στον Εύξεινο Πόντο.

Σχήμα 6: Θέση της γεώτρησης AMASRA-1

Σχήμα 7: Θέση όλων των γεωτρήσεων

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Από τον Νοέμβριο του 2020 που υποτίθεται ότι η Τουρκία σταμάτησε τις προκλήσεις παρατηρούνται τα εξής:

- a. Τρία νέα Τουρκικά ερευνητικά σκάφη παρουσιάσθηκαν στην περιοχή του Ευξείνου Πόντου και του Αιγαίου. Ήτοι το CESME, που εξετέλεσε προκλητικό ερευνητικό πρόγραμμα δυτικά του Αγίου Ευστρατίου. Το DENAR-2 με σύντομο ερευνητικό πρόγραμμα στον Εύξεινο και στην περιοχή που φαίνεται στο σχήμα 5 και τέλος το TUBITAK MARMARA που αναφέρθηκε πιο πάνω.
- b. Τα γεωτρήματα FATIH και KANUNI βρίσκονται στον Εύξεινο Πόντο και εκτελούν εκτεταμένο γεωτρητικό πρόγραμμα στην περιοχή του κοιτάσματος SAKARYA GAS FIELD, που όπως εξαγγέλθηκε από τον Πρόεδρο της Τουρκίας περιέχει 405 δις. κυβ. μέτρα αερίου. Το FATIH έχει κάνει μέχρι σήμερα 4 γεωτρήσεις και το KANUNI ξεκίνησε ήδη στην γεώτρηση TURKALI-2 εργασίες ελέγχων και ετοιμασίας (testing and completion).
- c. Το γεωφυσικό σκάφος BARBAROS HAYREDDIN PASA, μετά από έκτακτη διακοπή προγράμματος στην ΑΟΖ της Κύπρου, ανεξήγητη κίνηση προς Κων/πολη και εκ νέου κατάληξη στην Ανατολική Μεσόγειο χωρίς να εκτελέσει κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα, επέστρεψε εκ νέου στον Εύξεινο Πόντο, όπου άρχισε την εκτέλεση νέου γεωφυσικού προγράμματος σε ευρείας έκτασης περιοχή 8.130 τετρ. χλμ. δυτικά του πρόσφατα ανακαλυφθέντος κοιτάσματος SAKARYA GAS FIELD

d. Το γεωφυσικό σκάφος ORUC REIS, εκτελεί από τον Δεκέμβριο του 2020 εκτεταμένο γεωφυσικό πρόγραμμα στην περιοχή της Αττάλειας, που αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 21/6/2021.

e. Το γεωτρύπανο YAVUZ βρίσκεται αδρανοποιημένο από τις 4/10/2020 στο λιμάνι του TASUCU.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Στην περιοχή της ΝΑ Μεσογείου παραμένουν ενεργοποιημένα τα σκάφη YAVUZ, ORUC REIS με τα βοηθητικά αυτών τα οποία αναμένουν τις εξελίξεις του Ιουνίου 2021 για να προσδιορίσουν την νέα τους δραστηριότητα.
2. Στην περιοχή του Ευξείνου Πόντου βρίσκονται τα γεωτρητικά σκάφη FATİH, KANUNI και το γεωφυσικό σκάφος BARBAROS HAYREDDIN PASA. Τα γεωτρύπανα φαίνεται ότι εκτελούν γεωτρήσεις περιχαράκωσης του πρόσφατα ανακαλυφθέντος κοιτάσματος.
3. Στην περιοχή του Ανατολικού Αιγαίου βρίσκονται τα ερευνητικά CESME, BILIM-2 και TUBITAK MARMARA, με το τελευταίο να εκτελεί ερευνητικό πρόγραμμα μέχρι τις 10 Ιουνίου στην περιοχή μεταξύ Σάμου και Χίου.
4. Η Τουρκία έχει ήδη αναπτυγμένο έναν ερευνητικό στόλο που αποτελείται από 23 σκάφη (3 γεωτρητικά, 5 γεωφυσικά και βοηθητικά), τα χαρακτηριστικά των οποίων φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα 2.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΣΚΑΦΗ															
A/A	ΣΚΑΦΟΣ	ΠΑΛΑΙΟ ΟΝΟΜΑ	ΕΙΔΟΣ	ΚΟΣΤΟΣ εκ.Σ	IMO	MMSI	CALL SIGN	ΣΗΜΑΙΑ	ΟΛΙΚΗ ΚΩΡ. (GRT)	ΕΚΤΟΠΙΣΜΑ (t DWT)	ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ (Μ)	ΒΥΘΙΣΜΑ (Μ)	ΕΤΟΣ ΑΓΟΡΑΣ	ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥ	HOME PORT
1	ORUC REIS	ORUC REIS	DREDGER RESEARCH/SURVEY VESSEL	115	9675470	271044654	TCA4398	TURKEY	4789	2256	86X19	6,5	2017	2017	
2	BARBAROS HAYREDDIN PASA	POLARCUS SAMUR	RESEARCH/SURVEY VESSEL	213	9538103	271043480	TCWC7	TURKEY	4711	2250	84,2X21,6	6,3	2013	2011	
3	BILIM II		DREDGER RESEARCH/SURVEY VESSEL		7729667	271008504	TCBU3	TURKEY	421	500	40,47X9,5	4,2	1983		MERSIN
4	CESME		RESEARCH VESSEL		7738527			TURKEY	2456	739	87X15			1965	
5	PIRI REIS		RESEARCH/SURVEY VESSEL		7614783	271015037	TC3163	TURKEY	280		34,73X8	3,5	1978		
6	DENAR 2		RESEARCH/SURVEY VESSEL		7347067			TURKEY	1400		78,80X13,25	6,0	1974		ISTANBUL
7	TUBITAK MARMARA		RESEARCH/SURVEY VESSEL		9633335	271043343	TCVK2	TURKEY	499		40X8			2013	ISTANBUL
8	FATİH	DEEP SEA METRO II	DRILL SHIP	210	9503770	27104686	TCA4986	TURKEY	51283	34256	229,19X36	10,8	2017	2011	ISTANBUL
9	YAVUZ	DEEP SEA METRO I	DRILL SHIP	262,5	9503768	271046765	TCA5469	TURKEY	51283	34250	229,22X36	16,0	2018	2011	ISTANBUL
10	KANUNI	SERTAO	DRILL SHIP	37,5	9541203	271047822	TCA5982	TURKEY	60316	61619	227,81X42	13,5	2020	2012	
11	SANCAR	SOPHIE SIEM	SUPPLY VESSEL	5,65	9334545	271046708	TCA5439	TURKEY	2465	3555	73,4X16,63	4,5	2019	2006	
12	ALTAN	SIEM SASHA	SUPPLY VESSEL	5,65	9334533	271046710	TCA5441	TURKEY	2465	3555	73,4X16,63	4,7	2019	2005	
13	KORKUT	SIEM LOUIZA	FIRE FIGHTING VESSEL	5,65	9355977	271046709	TCA5440	TURKEY	2465	3570	73,4X16,63	5,0	2019	2006	
14	OSMAN BEY		OFFSHORE SUPPLY SHIP		9421764	271046820	TCA5494	TURKEY	2177	3257	73,6X16	4,8	2009		
15	ORHAN BEY		OFFSHORE SUPPLY SHIP	5,5	9421776	271046821	TCA5495	TURKEY	2177	3250	73,6X16	4,5	2019	2009	
16	ERTUGRUL BEY	POSH SINSERO	OFFSHORE SUPPLY SHIP	4,8	9499307	271046822	TCA5496	TURKEY	2176	3134	73,6X16,03	3,6	2019	2010	
17	ATAMAN	HELLESPONT DAWN	OFFSHORE SUPPLY SHIP		9420540	271045284	TCA4659	TURKEY	1039	1457	48X13,2	4,0	2007		ISTANBUL
18	CENGİZ HAN		OFFSHORE SUPPLY SHIP		9392418	271045537	TCA4759	TURKEY	1039	1457	48X13,2	4,0	2007		ISTANBUL
19	TANUX-1		OFFSHORE SUPPLY SHIP		9374600	538002949	V7NE8	MARSHALL	1161	949	53,8X13,82	2,0	2006		
20	APOLLO MOON		STANDBY SAFETY VESSEL		9305829	271045187	TCA4605	TURKEY	489	307	36X9,8	4,2	2004		ISTANBUL
21	MURAT İLHAN		OFFSHORE SUPPLY SHIP		9395446	271048519	TCA6275	TURKEY	2180	3240	73,6X16		2009		LONDON
22	KUTSİ İLHAN		CARGO SHIP		9409857	271048518	TCA6274	TURKEY	2180	3240	74X16				
23	HAKAN İLHAN		OFFSHORE SUPPLY SHIP		9384461	271048517	TCA6273	TURKEY	2615	3750	73X16			2007	

5. Εκτιμάται, ότι τίποτα δεν φαίνεται να έχει αλλάξει ως προς τον στρατηγικό προσανατολισμό της Τουρκίας και την αναθεωρητική της πολιτική. Η φαινομένη έλλειψη κινητικότητας στις περιοχές της Ελληνικής και Κυπριακής ΑΟΖ, φαίνεται ότι είναι τακτικός ελιγμός, που αναμένει τις εξελίξεις από την σύνοδο του NATO στις 14/6 και την Σύνοδο της Ε.Ε στο τέλος του μήνα όπου και θα γίνει και συνάντηση του Τούρκου Προέδρου με τον Αμερικανό Πρόεδρο. Εάν τα αποτελέσματα δεν είναι ικανοποιητικά για την Τουρκία, είναι πιθανόν να ξεκινήσει ένας νέος κύκλος προκλήσεων (που άρχισε ήδη να εκδηλώνεται με τις απειλές για νέες γεωτρήσεις του ΥΑΥΥΖ στην ΝΑ Μεσόγειο), ίσως σοβαρότερος από το παρελθόν και για αυτό χρειάζεται επαγρύπνηση και Εθνικός σχεδιασμός.

Αθήνα 8 Ιουνίου 2021

Λεόντιος Πορτοκαλάκης
Τοπογράφος Μηχ., M.Sc.
Μέλος του ΕΛΙΣΜΕ